

ANUNCIAMENTUL
 Pe un an . 24 Cor.
 Pe jum. an . 12 "
 Pe 1 lună . 2 "
 Oră de Duminecă
 Pe un an 4 Cor. — Pe
 un jumătate și America
 10 Cor.
 Oră de zi pentru Ho-
 ștăria și strălucitate pe
 un 40 Israel.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca 20.
 —
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se ina-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Anul XII.

NUMĂR POPORAL

Nr. 20.

Lucrați...

(T. V.) Lucrați! — nu pentru mâncarea cea peritoare, ci pentru mâncarea aceia care rămâne pentru viața eternă, care vi va da-o Fiul omului. (Ioan VI. 27).

Stai pe loc, te miri de stăruința celor mai mulți oameni, cari cu trup cu suflet se trudesesc ca să-și câștige avere, bogăție cât de mare, și habar n'au de calea, de uneltele prin cari lucrează, nu aleg nimic... numai banul... banul!

Dela curtea cea mai mare și strălucită — până la cea din urmă casă acoperită cu paie toți — toți aleargă după bani, și se duc orbiș pe cale, spini nu-i împunge: bogăție, avere, bani — altă nu văd, nu cunosc.

Nici unul nu are gândul ca se câștige pentru aceea ca se aibă de unde ajutoră pe cei mai lipsiți, ori să facă alte lucruri bune, dar are gândul se aibă el cât de mult... să se poată îmbuibă.

Parcă ar avea un veac întreg să trăiască!

Câtă osteneală, câtă trudă, gânduri își face, câte nopți nu doarme, frământat de gândul »cum se câștige banii?»

Măcar că ar trebui și sufletul îngrijit. Dar asta cui îi mai vine în minte?

Orbiți în haita după bani, ajunși la fântă, ori trântiți de pământ, la bătrânețe, când vrând-nevrând trebuie să se cugete și la aceea că »poate că vom și muri» — vine câte odată și *sufletul* la rând.

Că în mijlocul haitei poate veni moartea... nici pomană... nime nu crede.

Orbiți în haita după bogăție, cine se mai interesează de de aproapele lui?... facă fiecare cum poate.

Orbiți, nici că le trece prin gând, că oare nu ar putea fi toate — toate rânduite pentru noi de o *putere mai înaltă*... numiți-o cum voiți... însăfârșit totuși, urzitoarea tuturor puterilor e Dumnezeu!

În orbie crezi că te vei putea lupta contra puterii acesteia, crezi tu omule — o furnică nu e mai puțin decât tine — că tu vei putea strămuta rânduiala lui Dumnezeu?

Nimic nu poate lua omul, de nu-i va fi dat din cer. (Ioan III. 27).

Crezi că în America — trecând după bani — vei scăpa de hotărârea puterii celei mari?

Sunt multe lucruri în viața pământească cari nu le pricepi, pentru că nu ești în stare a-le pricepe.

Bogăția aici pe pământ orbește omul, îl face nesimțitor față de învățăturile lui Isus!

Știi tu că celui bogat pentruce i-s'a dat, și cel sărac din care pricină nu are? Poți tu să știi ce menire are un milionar sau un cerșitor? — de unde? — Tu vezi numai ce voești să vezi și ce pricepi?

Fără de suflet tu nu ai fi nimic, ba da: ai fi un trunchiu de carne, un corp. Dar ți-s'a spus că »corpul nu folosește nimic» — e nimic și »spiritul — sufletul — este care face viu», — de unde le ai tu acestea?! Ce ești? de unde ai venit? de unde vine vântul când suflă? îl simți — dar nu i știi originea. (Ioan III. 8).

Ce este al tău? — Nimic dintre celea cari slujesc corpul, și numai acelea cari slujesc sufletul,

Tu nu voești să crezi că dela spirit nu se pot lua cele ce sunt ale lui? nu voești să crezi că dela tine depinde să fii mai bogat la plecare decât cum ai fost la ajuns?

Când cineva călătorește, duce cu sine lucruri de acelea, de cari va avea lipsă în călătorie.

Acela care întru învățătura lui Hristos știe că Dumnezeu nu trimite oamenilor nici un rău fără cauză, fără scop și fără rânduială, care știe că orice năcaz e numai pentru aceea trimis asupra noastră ca să se răsplătească slăbiciunile și greșelile noastre, care știe că răbdarea, aplecarea și credința în Dumnezeu își are răsplata sa, — care știe că viața pământească e numai o clipă față de viața cealaltă, și în urma ei își face socoteala că ce urmează din învățăturile lui Hristos: acela are bogăție sufletească și e vrednic să se apropie de Hristos.

Toate suferințele, sărăcia, dureri trupești, jalea cea adâncă ce o simțim pentru ființe cari le-am iubit și ne-au părăsit prin moarte: își află mângăerea în credința față de unul bun și drept Dumnezeu. Credința aceasta ne-a învățat pe noi Isus — a voit să ne învețe! căci noi nu am fi putut altcum pricepe, nu am fi știut altcum de ce se întâmplă toate acestea.

Având El credință, ne-a arătat și noauă calea la ușa raiului, și ne-a chemat la sine să ne mântuiască:

Veniți către mine toți cei osteniți și însărcinați, și eu vă voi da repaos. Luați jugul meu peste voi și vă învățați delamine, și ve-ți afla repaos pentru *sufletele* voastre. (Matei XI. 28—30).

Învățându-ne Isus a zis: »Iubiți pe dușmanii voștri, faceți bine celor ce vă urăsc, binecuvântați pe ceice vă blastămă, vă rugați pentru ceice vă asupresc. Și precum voiți ca să vă facă oamenii asemenea le faceți și voi».

»Nu judecați, și nu veți fi judecați, iertați și vi-se va ierta și vouă. (Luca VI 27—38).

Cetiți sfânta Evanghelie și veți vedea că deși nu cu cuvinte apiate, dar Isus în toate parabolele lui tot despre iubire amintește. Și iarăș în multe rânduri vorbește de avuția spiritului și îndeamnă să nu căutăm bogăție (bani) pe pământ, zicând »Vedeți să vă feriți de lăcomie, că viața cuiva nu stă în prisosința averii sale. Dar căutați împă-

răția lui Dumnezeu. Vindeți averea voastră și dați milostenia; faceți-vă pungii cari nu învechesc, tesaur în cer... căci unde este tesaurul vostru, acolo va fi și inima voastră». (Luca XII 15. — 31—34).

Iar către dirigătorul bogat: »încă una îți lipsește: vinde tot ce ai și împarte săracilor și vei avea tesaur în cer».

»Cât de anevoie vor intra în împărăția lui Dumnezeu ceice au avuții». (Luca XVIII. 22. 23).

Egoismul — iubirea de sine — peară din inimile voastre, scuturați pulberea de toate zilele și vă strângeți toate puterile să vă lăpădați de relele lumești.

Cei, cari cu sudoarea feții voastre vă câștigați pâinea de toate zilele, nu vă tânguiți, lasă umple-se pocalul cu totul: plângeți, căci durerea s'a sfințit în grădina Olivilor, dar nu deserați că se vor șterge lacrimile voastre.

Lucrați... arăți pământurile și să nu isprăviți lucrarea voastră azi, să vă rămână și pe mâne. Sudoarea voastră vă câștigă pâinea pământească.

Dar de suflet să nu uitați! »Lucrați aminte de voi înși-vă, ca să nu se îngreune inimile voastre cu sațul mâncării și cu beția, și cu grijele lumei acesteia». (Luca XXI. 34).

Învățați și urmați învățăturile Lui și veți vedea că bogăția e mai mare suferință de cât a voastră, căci cei bogați sunt mai prăpădiți decât voi și suferințele lor sunt mai mari ca ale voastre. Cel bogat are să răspundă cum? în ce chip? a folosit averea? ce a făcut prin ea? — iar voi unicul talent: sufletul aveți să-l dați în judecată.

Nu căutați în alt loc nicăiri — numai la Dumnezeu — putere și mângăere, — căci lumea nu e în stare să vi-o dea... »plata voastră multă este în ceruri».

Urmați legea Dumnezească cu toată credința, aplecați-vă înaintea unui Domn Dumnezeu, — iubiți-vă unul pe altul și vă rugați!.. Și mai presus de toate — munciți!

Conferența partidului naționalității-ilor. În conferența sa de Marți deputații naționaliști au hotărât să opue o rezistență energetică noului atentat al ministrului Apponyi împotriva autonomiei confesiunilor, luând cu toții parte la discuția parlamentară a proiectului despre gratuitatea învățământului poporal.

Conferența s'a continuat Miercuri în una din salele parlamentului, stabilindu-se programul de acțiune. Deputaților noștri le vine la îndemână conflictul poporalului Molnár cu Apponyi, iscat cu prilejul discuției odiosului proiect în ședința comisiei de instrucțiune. Molnár a întreprins acum o viuă agitație contra proiectului în sinul partidului poporal. Se prevede deci o discuție animată în Cameră.

Iusth însă după cum confirmă ultimele informațiuni, cearcă tot posibilul ca să-l facă pe Apponyi să-și retragă proiectul, căci altfel se primejduesc vacanțele de vară.

*

Deputatul Vasile Goldiș contra proiectului de instrucțiune gratuită. Comisia de instrucțiune a Camerei a ținut Miercuri o ședință, în care s'a deliberat asupra proiectului despre gratuitatea învățământului popular. La discuție a luat parte și deputatul Vasile Goldiș protestând în contra tendințelor cuprinse în proiect. Se știrbește și mai mult dreptul confesiunilor de a se îngriji de școlile lor. Proiectul e întregirea articolului de lege XXVII: 1907. Statul privează confesiunile de izvoarele lor de putere și despăgubirea ce o dă în schimb e supusă unor condițiuni foarte grele. Re-spinge proiectul.

A mai vorbit împotriva sasul Melczor și poporalul Molnár, proiectul însă sprijinit de pledoarea ministrului Apponyi s'a primit și în curând va ajunge la discuție în Cameră.

*

Austro Ungaria și România. Ziarul »Pester Lloyd« relevând știrea publicată de »Vossische Zeitung« că în relațiunile dintre Austro-Ungaria și România s'ar fi ivit o răceală ce se observă din faptul că, cu prilejul călătoriei Regelui Carol pe Dunăre, monarhia a omis să dispună ca suveranul României să fie solutat la Orșova, scrie următoarele:

»După părerea noastră, presupunerea aceasta e greșită. Călătoria Regelui Carol având un caracter strict privat, după obiceiurile internaționale nu era indicată în asemenea împrejurare, o misiune specială spre a saluta pe rege.

»In privința relațiilor dintre monarhia noastră și România, ele sunt nu numai corecte, dar de ani de zile ele au la baza lor o prietenie sinceră și neturburată între suveranii ambelor state.

»O dovadă despre aceasta — zice »Pester Lloyd« — se va avea în curând în faptul că regele României va veni la Ischl, în cursul verii, ca să felicite în persoană pe suveranul nostru, cu prilejul jubileului

*

Ședințele camerei. Au continuat ieri și alături într-o atmosferă de desinteres și plictiseală. S'a primit novela legii penale. S'au primit deasemenea o mulțime de proiecte investiționare, cele mai multe privitoare la căile ferate și vicinale. In zilele ce mai restează până la ferii se vor trece cu iușala șnopilor în mașina de treerat proiectele despre școlile populare economice, instrucțiunea elementară gratuită, legea despre creșterea animalelor pentru economia de câmp, și altele. Ministrii profitând de lipsa de interes își trec toate restanțele la măcinat. Președintele Justh e năcăjit de zorul ministrilor și a declarat hotărât că deja în partea doua a lunei curente vor începe vacanțele negreșit. Se crede că vacanțele vor dura până la sfârșitul lunei lui Septembrie.

Jubileul M. S. Reginei României.

Sub acest titlu »Ordinea« de Miercuri scrie:

»Ca prilejul serbărilor pe cari le dă cu începere de azi societățile »Obolul« și »Te-sătoarea« în parcul Carol I, doamnele din înalta societate au luat hotărîrea să serbătorească pe M. Sa Regina pentru jubileul de 40 ani de când se află în țară și drept recunoștință pentru sprijinirea operilor de binefacere în tot acest interval de timp.

In acest scop, azi, la orele 5 d. a., toate doamnele membre ale societăților de binefacere se vor întruni în curtea palatului regal, unde vor fi privite de M. M. L. L. Regele și Regina la scara de intrare. Aci doamnele prezidente vor oferi Suveranei bogate buchete de flori, după care M. Sa Regina, în trăsura, va porni în parcul expoziției, înconjurată fiind de toate doamnele.

M. Sa Regele va pleca înainte cu automobilul în parc și de pe terasa pavilionului Regal va primi defilarea acestui cortegiu de doamne.

Din România.

Congresul ligii culturale. Comitetul central al Ligii a adresat secțiunilor din provincie următoarea circulară:

»Domnule președinte,

»Avem onoarea a vă face cunoscut că anul acesta congresul Ligii se va ține în zilele de 12 Iunie la Galați, conform hotărîrii luate în congresul din anul trecut.

»Comitetul central vă roagă să bine-volji a atrage atențiunea d-lor delegați, aleși pentru a reprezenta secțiunea Ligii, ce prezidați în congres asupra însemnătății misiunii ce au, mai ales acum din cauza gravelor împrejurări prin cari trecem în apărarea limbii și a culturii românești după urma prigoniților de tot felul ce azi mai mult încă de cât în trecut se îndreaptă în potrivă fraților noștri din afară de hotare.

»Veți binevol a insisiă pe lângă d-nii delegați de a nu lipsi dela acest congres, având în vedere marel interes ce avem de a arăta că neamul românesc înțelege a lua o parte mai vie în chestiunile unde existența-l însăși și se află în joc.

»Vă rugăm a ne înainta conform art. 28 din statutele Ligii numele d-lor delegați aleși de adunarea secțiunii ce prezidați liberând d-lor, delegați certificate nominale cu cari să-și poată justifica dreptul de a lua parte la lucrările congresului.

»Pe lângă adresa cu care ne veți comunica rezultatul alegerii veți binevol a dispune să fie alăturată și lista tuturor membrilor secțiunii precum și darea de seamă sumară de mersul secțiunii pe anul 1907—1908 conform art. 56, 57 și 62 din statute.

»Nu putem insisiă îndestul asupra acestui punct și suntem nevoji a reveni din nou asupra lui cu atât mai mult cu cât aceasta ne este impus de situația creată Ligii prin recunoșterea personalității sale juridice.

»La ordinea zilei va fi anul acesta alegerea noului comitet central.

Din Bihor.

Sărbări școlare în Beiuș.

Aniversarea morții episcopului Mihail Pavel. — O numire potrivită. — Știri economice.

Ziua de întâi Iunie a fost pentru tinerimea studiosă dela gimnazul din Beiuș, zi de sărbătoare ploasă. S'au înprosperat atunci iarăși fap-

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

O reamintire.

Cuvântare ținută în ziua de 4 Mai v. 1908, de către colonelul de rezervă Constantin I. Spiroiu, la sărberea pe care secția Ligii Culturale din Pitești, a ținut-o în amintirea martirilor căzuți pe Câmpia Libertății dela Blaj (Transilvania) la 3 Mai anul 1848

Era între anii 1887 și 1900, când în calitate de ofițer delegat al Țării, făceam parte dintre membrii Comisiunilor tehnice însărcinate cu aplicarea pe vârful frumoșilor Carpați, a liniei de frontieră, dintre România și Transilvania.

În această importantă lucrare, din fericire, mi-a fost încredințată cea mai frumoasă secțiune, adică cea cuprinsă între vârful muntelui, Omui din Bucegi și obârșia râului Lotru.

Dar întâmplarea cea mai fericită pentru mine, a fost că delegatul tehnic din partea guvernului Austro-Ungar, era tot un bun și meritos ofițer român din Banat, al cărui nume pentru a nu-l cauza vre-un rău îl trec sub tăcere, de oarece astăzi, el se găsește în fruntea unui înalt comandat al armatei Austro-Ungare, cu gradul de general de Brigadă.

Pentru toate secțiunile începând dela Triplex-Confinium, lucrările s'au executat dela Nord spre Sud, pentru Moldova și dela Est spre vest, pentru Muntenia; astfel că în al doilea an al aplicării acestei frontiere, ajunseseam pe vârful munților: Negoiu, Măgavul, Scara, Ciorta-Bolui (Lacul Avrului) Budisavul și Surul, munți ale că-

ror piscuri, ating cele mai mari înălțimi din culmea Carpatină.

Cum însă între muntele Scara și Măgavul, Transilvania își are limita dintre comitatul Făgărașului, cu acela al Sibielui și cum pentru încheierea lucrărilor cu membrii unui comitat și începerea lor cu membrii celui de al doilea comitat, a fost nevoie să coborâm cu toți, pentru mai multe zile, în frumoasa țară a Oltului transilvănean, spre a lucra planurile, a calcula înălțimile piscurilor dela diferitele nivele ale Mărilor Negre și Adriatice, a prescrie cu curial amănunțele topografice ale liniei de demarcație și în fine, a îndeplini toate prescripțiunile prevăzute de articolul VI. al convențiunii încheiate la anul 1887, între România și Austro-Ungaria.

Dintre număratoarele și plforesiile localității, situate pe malul stâng al Oltului transilvănean, camaradul Bănățean și eu, singurii cari aveam autoritatea și răspunderea în greaua misiune ce ni-se încredințase, am ales ca reședință provizorie a lucrărilor, orașul Avrig, situat pe malul stâng al Oltului, sub poalele celor mai frumoși munți, ale căror piscuri, rămân adeseori deasupra norilor.

Aci! Într-o sfântă Duminecă ca cea de azi, des de dimineață am auzit sunetul armonios al clopotului bisericii ortodoxe din localitate și cum aștă eu, cum și camaradul Bănățean cu care locuim împreună la Avrig, nu fusesem cam de mult pe la biserică, într'un gând ne-am decis să sacrificăm această zi, numai pentru rugăciune și odihnă, astfel că peste 15 minute, amândoi ne aflam în curtea sfintei biserici unite, din localitate.

Am intrat, ne-am închinat la sfintele Icoane, am ascultat sf. Liturghie și apoi am ieșit în curtea bisericii, împreună cu toți bunii creștini români, cari ca și noi, erau satisfăcuți în sufletele lor de îndeplinirea datoriei către religie și Dumnezeu.

Din mulțime se detașază un respectabil bătrân, scurt de talie, alb de ani ca și vărfurile piscurilor din Carpați, îmbrăcat corect în haine negre și îndreptându-se către noi. El cel dintâiu ne salută, văzându-ne poate în uniforme ce purtam, ne latinde mâna și se recomandă »Bariț«; respectuos atunci, eu și camaradul meu descoperindu-ne ne înclinăm înainte președintelui Academiei Române din București, care în trecerea dela Brașov către Sibiu unde domiciliu, se oprise aci în Avrig, după cum zicea el, spre a mai vedea înainte de a muri, mormântul sfânt alui »Gheorghe Lazăr« către care își îndreaptă pașii luându-ne de mână pe amândoi și conducându-ne înaintea unui monument.

Aci! cu ochii plini de lacrimi. Bătrânul »Bariț« ne explică în câteva cuvinte academice, viața marelui Apostol al neamului românesc, a cărui statuie măreață, stă falcic pe Piața Academiei din București, dar ale cărui oseminte pământești, se odihnesc pentru veci, în curtea bisericii din Avrig, acoperite de o piatră de marmură roșie, pe care stă scris în sculptură, următorul epitaf:

»Precum Hristos pe Lazăr, din morți a învlă«

»Așa tu România, din somn ai deșteptat«

»Lui Gheorghe Lazăr«
de contele Rosetti.

Eram tânăr pe acele vremuri și lacrimile bătrânului academician »Bariț«, cuvintele lui distinse,

tele mărete și nobile ale episcopului de veșnică amintire Mihail Pavel, continuitorul și îndeplinitorul operei naționale începute de episcopul Samuil Vulcan.

În această zi tinerimea studiosă, corpul profesoral, elevii dela internatul Pavellian, numărul public s'a dus la biserică gr.-cat. unde s'a săvârșit sfta liturgie și parastas.

În sala mare de gimnastică s'a ținut apoi festivitate școlară, la o înălțime artistică, cu un program variat, în spirit patriotic sănătos.

Meritele neperitoare ale marelui mecenat le-a scos la iveală, în colorii vii și mișcătoare însuflețitului și simpatifului profesor S. Bușița. Pornind dela mormântul de lângă bisericuța din Slatina, unde sunt așezate spre veșnică odihnă osămintele episcopului Mihail Pavel, face comparație între viața pașpică, blândă, lubitoare de țaran, a acestui fost prelat, interesul ce l-a purtat totdeauna față de poporul român, ne îndeamnă să păstrăm și noi tot aceeași dragoste, fire blândă față de obiditul nostru neam. Discursul a fost subliniat de aplauzele publicului ascultător.

Orchestra tinerimii a executat mai multe buciți alese, corul a cântat »Cărăușul« lui Dima, »Coasa«, »Moțul la drum«, »Negruța« compozițiile lui Vidu și »Bucovinianul« de Murășanu și »Bădă meu« compoziția conducătorului de cor I. Bacău.

I. Bacău, dă dovadă de o rară dexteritate și multă pricepere.

Ajunge să amintim, că I. Bacău este elev din școala lui Vidu, corul tinerimii de sub conducerea sa, totdeauna a produs mare succes. Așa și de data aceasta.

S'a declamat din Goga, din Abrányi și Zimmernann.

G. Cosma, cu monologul »Moravuri contimporane« de Sorcova a produs mare hilaritate.

E de remarcat aci disertațiunea tinerului G. Andreiul Țăranul în poezia lui Coșbuc și Goga, o lucrare interesantă, întocmită cu pricepere.

Cuvântul de încheiere l-a rostit profesorul P. Constantin, conducătorul societății, punându-ne la inimă această figură măreață, ne îndeamnă să păstrăm pururea amintirea.

După festivitate am cercetat expoziția de desene aranjată de dl prof. I. Bușița. Despre aceasta cu altă ocaziune.

Tot atunci s'a mai aranjat festivitate școlară, la internatul »Pavellian« de băieți și la internatul »Pavellian« de fete.

Pentru belușeni aceste festivități sunt rarele întruniri culturale mângâietoare.

adresate cu o voce blajină și cumpătată, către doi tineri ostași, frați, de neam și de sânge, după cum ne zicea El. Dar despărțiți de soartă; într'un moment dat, ne-a făcut pe amândoi să plătim tributul tot prin lacrimi către marele român »Lazar« lângă a cărui mormânt ne aflam.

Sunt neexplicabile momentele psihologice și rare în viața unui om, care nu se îndeletnicește decât cu frumoasa meserie a armelor, în timp de 40 de ani. Se vede însă că inspirația la om, există din natură, căci pe când bătrânul »Bariț« vorbea nemțește cu camaradul bănățean, întrebându-l despre familia lui și garnizoana din care venise pentru aceste lucrări, eu am luat creionul și aplecându-mă, am scris pe platră de pe mormântul lui »Lazar« sub epifatul contelui Rosetti câteva strofe.

Bătrânul »Bariț« după ce isprăvi conversația nemțească cu camaradul bănățean, să apleacă către mine și puindu-și ochelarii la ochi, ceti cu multă atențiune strofele scrise cu creionul pe platră și rugându-mă să-i împrumut acel creion, copie într'un carnet al său întreaga scriere; Apoi smulgând un mânușchiu din tarba plină de roua suavă a dimineții, în năcazul meu, șterse de pe platră toată munca și încercarea mea epitalică.

Am recunoscut imediat greșala ce făcusem într'un avânt de patriotism și am judecat marea înțelepciune a președintelui Academiei române, care îmbrățișându-mă de mai multe ori, m'a sărutat pe amândoi obrazii și luându-și ziua bună, s'a urcat în trăsura ce-l așteptă la poarta bisericii, plecând către Sibiu.

Alegere de protopop. În locul mult regretatului protopop gr. cat. din Beluș A. Antal, a fost numit Cor. Ardelean, arhidiacon în Carei om de ispravă între românii de aici. Numirea a fost primită cu simpatie.

»Drăganul« Institut de credi în Beluș, și-a început activitatea, care dorim să fie cât de rodnică, în prima lunie, cu un capital social de 200000 cor.

Societate de consum în Cusiș. La stăruința preotului V. Nicoruța și a altor fruntași români s'a înființat în Cusiș (Bihor) societate de consum. Pilda aceasta ar trebui să fie imitată.

Trădătorul executat.

Opinia publică săsească este și acum necontentită agitată de cazul trădătorului deputat Eitel, care avuse mișelia de a condamna printr'un articol din »Neus P. Journal« toată mișcarea șvabilor ca antipatriotică. În mijlocul acestei agitații, ziarul oficial al partidului săsesc »Sieb. Deutsches Tageblatt« păstrase o atitudine de ciudată și neexplicabilă rezervă și cruțare pentru trădător. Cauza se află abia acuma. Directorul ziarului, dl Emil Neugeboren, lipsea fiind dus într'un turneu de agitație prin Germania. Intors, acum dl Neugeboren se rostește într'un frumos articol de fond în ziarul său, risipind bănuiala că el ar fi aprobat prin tăcerea sa articolul trădătorului Eitel.

Se înțelege, zice Eitel, că nu se poate decât să osândesc în chipul cel mai hotărât acel articol. Cetitorii își amintesc că ziarul nostru a salutat în modul cel mai călduros înființarea partidului popular german din Ungaria de sud și că eu am apărat acest partid acum sunt câteva luni în foaia de căpetenie a șovinismului unguresc, provocând spre bucuria mea, marea mânie a acestui ziar. Articolul acela e condamnat *căci a pălmuit sentimentele cele mai legitime ale poporul nostru*. Am văzut cu rușine arzătoare, noi sașii, cum milioanele de bravi conaționali nemți din patria noastră au trăit

o viață națională cufundată într'o amorțeală întunecoasă, fără conștiința, măreață și aducătoare de fericire de a aparține celui mai mare și mai nobil popor ce poartă pământul.

Am constatat că indignarea care m'a stăpânit cetind acel articol, *nu a fost personală ci a fost împărtășită de toate cercurile poporului nostru, fără excepțiune. Nici între colegii săi deputați, autorul acelor nefericite expectorații nu va găsi pe unul măcar care să-l aprobe.*

La urmă dl Neugeboren, arată că deputatul Eitel a fost ales de cercul Cohalmului, numai pentru că la alegerile trecute cercul nu găsise pe altul mai bun (foarte semnificativ! — N. R.) Incidentul nu se va închide până când acel deputat *nu va trage consecvențele, demisionând din acel cerc.* Din reprobarea *prea cruțătoare* a comitetului electoral a cercului său el nu va putea deduce că mai dispune de încrederea alegătorilor săi. Dacă el însă exploatează situația strâmtorată a cercului, atunci nimeni nu-l va putea sili să-și facă datoria, ci vom fi nevoiți *să-l mai suferim, vrând-nevrând până la expirarea mandatului său!*

Prelegere poporală,

ținută la 2/15 Februarie 1908 în Ciclr, în contra alcoolismului (beției).

P. S. Sa dl Episcop condus de grija ce o are față de eparhioții săi, prin circulara de sub nrul 3132/1907, ne-a ordonat ca în timpul iernei anului 1907—8 să strângem poporul în jurul nostru, pentru a-l împărtăși cunoștințele de lipsă, pentru a se feri de calea cea răstăcită, la care duce folosirea prea multă a beuturilor spirituoase (alcoholice).

Impus de înalta îndatorire ce o am ca preot-învățător, azi iubiții fii sufletești, vin prin câteva cuvinte a vă trage luarea aminte asupra acestei întrebări, care ca un verme, neîncetat roade la trupina pomului nostru omenesc. Vă rog să băgați seamă.

Omul ca o ființă spirituală este creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, menit de a trăi și munci pe acest pământ, câștigându-și pâinea de toate zilele prin munca sa.

Viețuim într'o țară cari mai mult se ocupă cu lucrarea pământului, deci voi surteți aceea, cari prin brațele voastre muncitoare susțineți întreaga țară. Țăranul este acela, care cu multă trudă lucră pământul, ca să-și plătească dările trebuincioase pentru susținerea țării, el este care duce cele mai mari jertfe pentru țară, apărându-o cu sângele său. După toate acestea am cugetă că țăranul »talpa țării« să fie mai bine chibzuit între toate păturile omenimei, care mai greu câștigă, să țină câștigul mai bine, căci știe cum l-a câștigat. Dar aceasta nu este tocmai așa.

Dacă luăm în socotință iratul cel greu cel ducem noi în lumea aceasta, apoi inima noastră se umple de durere și întristare, căci vedem zilnic, că numai păcatele noastre ne sunt de vină. În vremuri grele când țăranul nu eră stăpân peste averea sa, cât de greu a fost soarta acelor!

Dar după timpul de grea încercare a veacului trecut țăranul a devenit singur stăpân peste moșia sa, unde lucrează cu plăcere pentruca să se îndulcească din rodul lucrurilor sale.

În timpuri vechi nu am avut așa multe școli și împodobite ca azi, nu eram oameni cu atâtă minte ca și azi, cu toate acestea vedem că atunci oamenii au fost cu mai mare frică de Dumnezeu, erau mai mulțămiiți ca azi, va să zică în loc să mergem înainte, mergem îndărăt, regresăm.

Ori unde ne întâlnim, în convorbirile noastre numai de năcazur și de nelindestulire vorbim, dar la cauza nelindestulirii, aproape nimenea din noi nu se cugetă.

Și oarece poate fi cauza acestei nemulțămiri, acestul regres?

Mulți oameni învățați, cu carte s'au ocupat și se ocupă și azi cu desiegerea acestei întrebări și au ajuns la sfârșit, că cauza năcazurilor noastre

»Bariț« mi-a reamintit că la Avrîg eram în Țara Ungurească.

Mărită și eternă fie memoria fraților români de peste Carpați, carii s'au sacrificat pentru neamul românesc.

Cântec popular.

(Din Bihor).

Am bărbat cât un nuc,
De foame abia mă duc.
Am bărbat cât un fag
Eu de foame — abia mă trag.

Ce haznă i că-i punga lată
Dacă bani nu-s nici odată?
Ce haznă i că-i punga lungă,
Dacă bani nu-s să ajungă?

Ce haznă i că i păru creț,
Dacă nu's porci în coteț?
Ce haznă i că-i părul lung,
Dacă nu-s șirei la plug!

Ce haznă i că-i ciur de gaci*
Dacă na-i fărînă'n saci?
Că a mele-s cu tivitură
Și am fărînă în saci destulă.

Cel cu pană de cocoară
N'are ce duce la moară,
Iară eu cu pană mică
Și asară dusei o vică.

Vaşcău, 1908.

Vasile Sala.

* gaci—izmene.

În primul rând este alcoolismul, adică folosirea peste măsură a beuturilor spirituoase ca vin, bere, rachiu (vinars).

La aceasta apoi se mai adaugă și luxul adecă fala cea mare care în anul de pe urmă au luat avânt înflorător; apoi dările cele multe p. e. un om care are numai o casuță, plătesc aproape peste 2 cor. dare dreaptă (impărătească, apoi cel puțin 4 cor. dare de cap, apoi alte dări, ca a drumului, a comunei, comitatului, pentru morboși, așa că darea lui la an face câte 20—25 c. iar în schimb el nu are un petec, unde să-și crească măcar un purcel, și și dacă are, nu-l poate crește, sărac fiind.

Acum să ne închipuim că un om de acesta are să mai plătească și o sumă grozavă de bani pe rachiu?! ce rămâne mulerii și sermanilor copil, cari fomesc, sunt goii și despicați ca vai de ei. Isvorul tuturor relelor în linia primă este dar beția.

Că beția este încontra lui Dumnezeu și a noastră înșine, mă voi încerca a vă arăta prin următoarele.

Omul din firea sa este aplecat, ca să nu se mulțamească numai cu mâncările și beuturile ce-i sunt de lipsă pentru susținerea vieții sale, ci caută totdeauna să-i și placă ce mănă și bea.

Aceasta plăcere însă este iertată, căci Dumnezeu a așezat pe om peste toate lucrurile mânilor sale, să se folosească cu cumpet de dulceașele acestei lumi, căci și psalmistul zice »vinul veselește inima omului« ps. 103, 15 și fiind viața aceasta destul de grea prin folosirea plăcerilor acestora ne înviașăm, dar numai atunci, dacă le luăm în măsură mică corespunzătoare, căci și Iisus Sirach zice c. 31 31. »Ce viață este celui lipsit de vin, că aceasta s'a făcut să veselească pe oameni«, dar de loc și adaugă »bucuria inimii și veselie sufletului este vinul, dacă să bea la vreme cu măsură«; urmările cele rele ale folosirii prea multei beuturi o descrie prin cuvintele »amărăciunea sufletului este vinul, când se bea mult, sfezi și căderi face. Beția înmulțește mânia celui fără de minte spre împedecare și împuținează virtutea și agonisește ranec.

O! filior mei sufletești, cât rău pricinuește beția omului. Pofa cea mare după vin, la mulți se preface chiar în patimă, căci celui ce să dedă cu beuturile, nu-i pasă, că să lapădă de avere și de numele cel bun, ce doar' la moștenit dela părinți, nu-i pasă de sănătate, ci el se mulțamește numai atunci, când este într'o stare în care nu știe de sine (abnormală). Omul beat nu mai are trecere nainte lumii, el este risul copiilor și batjocura oamenilor. Omul nebeutor să îngreșoză și să sta de vorbă cu un astfel de bețiu.

Să vă închipuiți numai, cine ș'ar de fata de soție aceluia, pe care satul întreg îl știe de un bețiv de rând? sau care fată și'ar alege de bărbat pe un astfel de fiăcău, care este cuprins de patima beției.

Beția este în contra lui Dumnezeu și prin aceea, că el a creat pe om după chipul său, dar unde este chipul lui Dumnezeu în omul bețiv?

Beția desbracă pe om de cinstea ce i a făcut-o Dumnezeu și-l îmbracă în halna rușinii, îl face asemenea unui animal, dar și mai rău decât un animal. Un astfel de om oare nu-și bea mîntea? Cluțați la un bou, el bea cât simțește că și-a stămpărat setea, dar mai mult nu-l putem face să bea, dar bețivul bea mai mult decât îi cere setea, bea zile nopți, pentru aceea este mai rău decât dobitocul.

Sf. scriptură zice la ps. 48, 14 »aceasta cale a lor sminteală este lor... ca niște oi în iad s'au pus, moartea îi va paște pe dânșii și vor stăpâni pe ei cei drepti dimineața«.

În aceasta boală fiind omul, își pierde simțul de omenie, rușinea a cuprins sufletul său, nu mai este capabil la lucruri bune, ci aceștia săvârșesc cele mai mari păcate.

Beția aduce pe om la săvârșirea celor mai mari fărădelegi, la cântece și vorbe spurcate, la

sânge și omor, la desfrânări și altele, căci în aerul, cel puturos al crâșmel să făuresc cele mai ticăloase planuri, acolo se aduc hotărârile cele mai păcătoase. Fie omul cât de cuminte, dacă nu are creștere și inimă creștinească, ce să poate câștiga prin legea lui Dumnezeu și prin biserică înzădar ar fi toată învățătura.

Ne încredințăm despre aceasta, când cetim în multe cazuri, despre furături, de mituiti, falsificări și a. cari mai de multe ori să întâmplă prin oameni beți, și pentru a-și câștiga de beul.

Înțeleptul Solomon în pildele sale zice la c. 23 29.31. Cui este val? cui sunt gâlcevi? cui judecări? cui năcazurii? cui sfezi? cui zdrobire înzădar? cui sunt ochii urdușii? au nu celor ce să zăbovesc la vin și celor ce păzesc unde să fac ospete? Nu vă îmbățați cu vin, ci umblați cu oamenii drepti și vorbiți la preumbiări. Că de vei da ochii tăi spre care și spre păhară, mai pe urmă vei umbla mai gol, decât pilgulă.

Iar sf. proroc Isaia zice 5,12 14. »Vai celor ce să școala dimineața și umblă după bețivă arceptând până sara, că vinul li va arde pe ei, că cu cetera și cu alaute și cu timpane și cu fiuere beau vinul iar spre lucrurile diu nu caută, și lucrurile mânilor lui nu le socotesc. Pentru aceea s'a luat în robie poporul meu«.

Luai seama că omul cel mai cuminte și omenie, dacă să îmbată nu mai este cel ce a fost mai înainte ei nici pe drum nu mai știe umble ca oamenii, ci își aruncă capul când într'o parte când într'alta, el nu mai știe cum și unde merge, fata lui este schimbată, schimonosită, ochii lui sunt împănginiți, din gură li curg bala, de vorbit nu știe, că nici minte nu are, și limba lui e ca un lemn lipită în gură, mai cade și în șanțuri, unde să tăvălește, de să școala iar cade, iar de ajunge acasă vai de steaua muerii și a copiilor, l-se pare că toți sunt dușmanii lui, li bate și alungă, și sunt siliți de mulțori a petrece noaptea în frig și ger, — dar urmarea beției încă nu s'a isprăvit, căci unde s'a petrecut ieri, acolo a făcut și alte minunății, a spart a rupt, în o băbătaie s'a încăerat și poate chiar sânge a vărsat, pentru care faptă apoi este dus din simul familiei sale în temnița cea mai neagră, unde are să facă pocăința pentru o petrecere bună.

Unde este dar chipul și asemănarea lui Dumnezeu? S. Ap. Pavel pune între păcatele cele mai mari beția când zice Gal 5, 21, Pismeles, uciderele bețivile, țipetele.... cei ce fac unele ca acestea împărăția lui Dumnezeu nu vor moșteni«.

Vedeți dar că beția să îndreaptă în linia primă în contra lui Dumnezeu și a poruncilor lui.

În linia a doua este îndreptată beția contra trupului omului însuși. Cel datat în beție nici odată nu are o judecată trează, ci pururea este călmăcit mintea lui întunecată, volnță și energie, alungită la lucru nu are, căci trupul lui este cu totul inveninat. Alcoolul sau spiritul după cum îl zicem mai este o otravă, au cunoscut-o de stare și cel vechi. »Aceasta adeverește și istoricul grec Xenophon în următoarele: »Tinărul Cyrus primind dela tatăl său o creștere simplă și severă, la etate de 12 ani ajunse la curtea moșului său Astiyages regele Medilor.

(Va urma.)

toți studenții dela toate universitățile din Austria să între în grevă.

Alături s'a început greva generală la universitatea și școala de arte frumoase din Gratz. Pe la nouă ore dimineața studenții au ținut o adunare. În care au cetit telegrama profesorului Wahrmund din Innsbruck. Apoi au mers în salele de cursuri și au provocat pe profesori ca să suspendeze cursurile. În urmă au început să facă sgomot și să fluere prin coridoare, pe la ușile profesorilor, cari n'au voit să le dea ascultare. La ameazi rectorul a fost silit ca să suspendeze toate cursurile.

În școala de arte frumoase din Brünn deasemenia s'a proclamat greva. Studenții au ocupat treptele școlilor și n'au lăsat să între nici un suflet de student decât numai pe profesori.

Asemenea au intrat în grevă și studenții dela universitatea din Praga, dela academiile de monașisti din Prábram și Leoben, iar azi Vineri după sărbătorile românești, s'a proclamat greva și la universitatea din Cernăuț.

Instalarea protopopului dr. Ioan Stroia. Duminecă, la 25 Maiu v. a. c. (7 Iunie n.) se va face în biserică catedrală din Sibiu instalarea protopopului dr. Ioan Stroia, cu mare solemnitate. I. P. Sa dl arhiepiscop și metropolit Ioan Meșianu a adresat din acest prilej clerului și poporului din tractul Sibiului un circular, care s'a publicat în toate bisericile din tractul Sibiului.

— Duel între un deputat jidan și unul ungur. În ședința de alături a Camerei a ajuns în discuție legea pedepsii înșelătorilor. Deputatul Potoczky Dezso de origine polon între altele a zis:

»Înșelătorile sunt păcatul jidanimii. La acestea evreul Visontai Samu a răspuns agitat: Cine îndrăznește să spună așa ceva despre un neam (adecă cel jidănesc), acela e un mișel.

Asta încă i o dovadă cât de bine a asimilat nația ungurească pe jidanii. Se vor dela cavalerii!

— Goana din Bihor. Te scărbești și li-se face greață de atâta »trădare de patrie« câtă iscodesc patrioții de pe la zărele evreo-maghare. Inspectorul Várady Lajos — căruia i ar trebui ridicat un monument — a allat o »trădare de patrie« la școlarii de 9—10 ani din comuna Loc. Aceasta »trădare« constă în aceea, că elevii au căutat cântece românești »naționale« iar învățătorul Petru Cipu a zis: Sunt român și îmi împlinesc datorința! Asemenea și învățătorul Dudescu va fi tras la răspundere fiindcă în școală s'ar fi allat cârți din București, contrare ideii de stat maghiar. »Patrioticul« inspector a cerut dela ministerul de instrucție, ca să li-se defragă ajutorul de stat învățătorilor amintiți. Măne-poi-măne te vei pomeni că n'o fi lertat nici cruce să li faci, căci și aceasta e »trădare de patrie«.

— Atentat contra lui Dreyfus la transportarea lui Zola în Pantheon. Alături s'a săvârșit după multe pregătiri și certe transportarea romancierului Zola la Pantheon. Ceremonialul eră contemplat să se facă în liniște, dar patimile adormite ale naționalităților și regaliștilor s'au răscolit de multele discuții în presă și astfel Parisul a fost din acest prilej iarăși teatrul animațiilor de pe vremea monstrului proces al maiorului Dreyfuss.

Sicriul lui Zola eră însoțit de un cerc restrâns de rudeni, de marele scriitor Octave Mirabeau și maiorul Dreyfuss. Acest din urmă venise solicitat de sentimentele sale de recunoștință. Prezența lui însă a provocat flacărele patimilor în mulțimea imensă ce se adunase să și dea expresiune pentru cea din urmă oară antipatiei și simpatiei față de autorul articolului *Faccuse*. Acest articol al lui Zola stărnise pe vremea procesului Dreyfuss mari conflicte între clericali și liberalii Franței. Un grup mare de naționaliști și royalști strigă: »Jos cu amintirea lui Zola! Trăiască regele!« Două

NOUȚĂȚI.

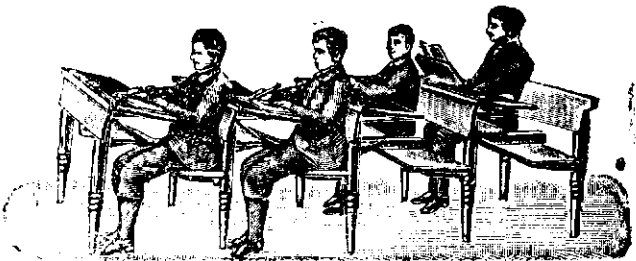
ARAD, 5 Iunie n. 1908.

— Grevă la universitatea din Austria. În urma decisului guvernului din Tirol, prin care se închide universitatea din Innsbruck, studenții dela mai multe universități din Austria au proclamat greva. În Viena eră înainte de ameazi a fost liniște deplină. După ameazi studenții liberali au ținut o adunare, protestând împotriva stărel de lucruri ce a urmat în urma închiderii universității din Innsbruck. Au hotărât unanimită

IX. PAR-UTCZA 4 SZ.

Bancă de școală
Mobile de școală
Mobilă modernă de biurouri
și fabricare de instrumente gimnastice.
Catalog de prețuri gratuit și porto franco.

...de studenți au încercat să pătrundă în Pantofon ca să zădărnicească aşezarea acolo a sicriului lui Zola. Poliția i-a imprăștiat. Când tumultul și agitația crescuse la culme, Gregori, redactorul ziarului naționalist *Golots*, a tras două focuri de revolver asupra lui *Dreyfuss*, rănindu-l în braț. Detunetul revolverului a produs mare panică. Multimea s'a aruncat cu furie asupra lui Gregori, aplicându-i o strajnică bătăie. Cu greu au reușit polițiștii să îl facă scăpați cu viață. Incidentul e viu comentat în presă și atitudinea mulțimei e considerată ca triumful liberalismului.

- **Cununie.** D-soara Elisaveta Suciu și dl. Lazar Devan, tipograf (Sibiu) își vor serba cununia Duminică, în 7 Iunie n. 1908, la 2 ore p. m., în biserica gr.-or. din Alvincz.

- **Un țaran cu inimă.** Suntem rugați să publicăm următoarele: »Dragii mei frați români! Vă rog a mai da și dumneavoastră ceva noutăți de prin comunele dumneavoastră și totodată a vă abona la »Tribuna«. Eu am învățat 8 ani de școală la școala română din Sâlcina de jos; am cercetat foarte bine școala și mi-a fost dragă, mulțumesc întâi lui Dumnezeu, a doua la părinți și mei dinstiți că m'au putut ocroti sub arpile dumnealor până am învățat, și a treia, mulțumesc la învățătorii care m'au învățat.

De atunci câte foi am prins în mână nici una n'am aflat așa bogată. Nu vedeți dumneavoastră un zdrenșos de jidan că vine în satu dumneavoastră sărac lipit, unde după ce stă un an doi la anul dinstiți îl ziceți »domn«, în al doilea »Măria sa« și vă spune că este scris în gazeta așa și așa, ce nici nu s'a pomenit. Cei cari știți un pic de carte, trebuie să aveți câte o foie abonată și Duminică și în sărbători să cești anul altuia, nu să vă băgați în puțoarea jidanului, să vă cetească el ungurește de prin foile unguștești, fiți siguri că el nu vă spune drept ce-i scris acolo! Nenorocii și proștii români sunt cei care ascultă de jidan. Sâlcina de jos. Ioan Tlojar.

- **Iar sânge românesc la Veria!** Dela Sa-lonic »Românul dela Pind« primește următoarele: Dela Veria s'a primit aici o telegramă care cuprinde o veste dureroasă ca toate veștile ce se primesc din acea parte.

Întăi conținutul telegramii: »Azi, (Marți, 13 Mai) pe la orele 11 a. m. românul naționalist Gheorghe Caraiani, a fost ucis la mijlocul pieței de către un grec, care a descărcat asupra lui mai multe focuri de revolver. Victima a încetat numai decât din viață.

Precum se vede, avem de adăugat un nou nume la lunga și nesfârșită listă a martirilor români din regiunea Veria.

Va fi Gheorghe Caraiani ultimul martir? Din nenorocire nu putem răspunde afirmativ, căci știm bine, că va mai curge sânge românesc atât în Veria cât și în restul Macedoniei.

Va mai curge, căci grecii nu și-au atins încă șifra, românismul încă e viu și se menține în Macedonia și încă nu e pe sfârșite numărul acolora, cărora li-se va lua viața, dar nu e putere, care să le smulgă din inimă dragostea de neam și de limbă.

Va mai curge sânge românesc, căci grecii n'au fost reduși încă la neputință. Dăinuiesc încă bandele lor, n'au fost disolvate comitetele lor, cari pun la cale monstruoasele asasinate.

Și ce ușor era acum trei ani, când s'a ivit prima bandă grecescă, ca acea mișcare anarhică a mișcilor dela Sud să fi fost zdrobită în așa fel, încât să li se fi luat pentru totdeauna puțința de a mai înălța capul, dar n'au vrut turcii, cari au făcut socoteli greșite. N'au vrut turcii să-și curețe țara de cele mai mârșave elemente ce s'au văzut vre-odată.

Au învilit ochii când românii erau măcelăriți, când avutul lor era nimicit. Turcii au văzut în greci niște aliați prețioși, ba chiar niște salvatori. S'au înșelut amar.

Între cât ne privește deplăngem moartea nou-tui martir și încheiem fără a putea da încă speranța de zile mai bune și mai liniștite.

- **Examene.** Ni-se scrie: În 28 și 29 Mai st. n. am asistat la examenul școlii noastre confesionale, din comuna Polana-Sibiliului, școală cu 7 învățători aproape toți fii ai acestei comune:

Sala era frumos decorată cu frunză verde și flori naturale, public ascultător încă s'a adunat un număr destul de frumos, grădina din fața

școlii îngrădită cu grilaj de fer — pe unde era intrarea — era din proaspăt curățită.

Despre cum au decurs examenul, las la aprecierea celor experți, eu numai atâta am de zis că, foarte cuminte a vorbit dl P. Cosma, în sinodul dela Sibiu când a zis »nu comisari, și protopopi harnici ne trebuie cari, să-și împlinească conștiințios datoriile«.

Astăzi poporul pretinde spor în cultura neamului, și învățătura corăspunzătoare timpului modern în care trăim, în schimbul banilor dași pentru susținerea școlilor, astăzi se pretinde dela cei 7 învățători, conferințe publice, școală de adulți, și cor bisericesc și alte multe lucruri frumoase, făcute în folosul poporului, pentru că numai așa se poate pregăti terenul, pentru viitorul sinod parohial, în care să se voteze întregirea salarelor învățătoresți.

- **Sălbăticia bandelor grecești.** Agenția diplomatică bulgară din Constantinopol a atras din nou atenția Porții asupra sălbăticiilor bandelor grecești. Unii ambasadori asemenea au făcut pași necesari în această cauză. Poarta a promis ca întotdeauna, că va lua măsuri de apărare. Cu toate promisiunile acestea bandele grecești continuă cu crimele barbare, mai ales printre pașnica populație aromână.

După știrile ce sosesc din Macedonia, se constată pe toată linia o sporire a numărului și, prin urmare, a activității bandelor grecești. În timpurile din urmă nouă și numeroase bande au năvălit din Grecia în Epir, în Albania și în Macedonia. Cuvântul de ordine al tuturor antașilor este: greșizarea românilor, ori distrugerea lor până la cel din urmă individ. De asemenea se constată un spor, deși nu tocmai atâta de simțitor, și în activitatea bandelor bulgărești.

- **Congresul ligei antidueliste.** Joi și-a început în Budapesta seria de ședințe congresul ligei internaționale antidueliste. Acesta este primul congres internațional al ligei. Ședințele s'au deschis în sala cea mare dela Nemzeti Muzeum. Nimbul congresului câștigă prin prezența principelui *Alfonz de Bourbon*, cel mai aprig dușman al duelului, care a făcut atâta propagandă în contra lui. Afară de principiele de Bourbon sunt de față multe notabilități ale vieții publice din Italia, Franța și Germania. În ședința sa de Joi liga și-a ales comitetul executiv. Președinte a fost ales Deseffy Aristid, președinte de onoare baronul Chlumetzky din Austria. Liga a fost salutată în francezește de ministrul Günther, care a zis între altele, că scopul ligei nu este numai extirparea duelului, ci aflarea unor modalități legale mai eficace pentru apărarea onoarei. Congresul își va continua ședințele azi și Sâmbătă.

- **Căldură mare în Berlin.** Din Berlin se anunță că acolo e o căldură colosală, care a cauzat mari pagube. Zilnic cad caile pe stradă, îndeosebi cei dela omnibusuri sufer toate mult. Din Unter de Linden și din Friedrichstrasse au fost transportați la spital mai mulți inși, cari au amețit de căldură.

- **Intimpinarc.** Ni-se scrie: Numai acum mi-a venit la cunoștință, că în nrul 90 din a. c. a foalei »Tribuna«, între noutăți, sub titlul »Notar deșinut« în mod tendențios s'a publicat necari lucruri referitoare la afacerile interne a comunei politice din Kétegyháza — Chitighaz, — cari necorespunzând adevărului, pretind rectificare.

Și anume: se zice că în comuna Kétegyháza — Chitighaz — banii comunali nu s'au manipulat cu acurateță și că comuna politică a ajuns în faliment. Nainte de toate trebuie să constat că afacerea aceasta în chip atât de tendențios s'a putut publica în urma unor informațiuni tendențioase de un mare dușman al meu.

Toată vina ce mi-se atribuie constă din aceea, că restanțele rămase de pe vremea când dânsul a fost notar de dare, nu s'au putut regula și încasa. Eu îmi făceam datoriile, colegul meu însă pe sub mână îndemnă pe datorășii să nu plătească, deoarece el se va logriji ca acelea să fie prescrise, precum și eu dori-am. Dar nu le a prescris, ci din contra îi șicana cu recitarea unui executent de stat acompaniat de jandarmi, torturându-i în chip și fel, până ce în fine i-a succes ca să-mi rupă capul, prin ce a scos până din gura bleților mei părinți bătrâni, și a surorii

mele văduvă, rămasă cu 5 prunci orfani, de a căror existență eu m'am îngrijit. Dumnezeu însă nu bate cu băta, și dacă e adevărată zicala, că tot cel ce sapă groapa altuia, — lui își sapă, — atunci și colegul meu de sigur are să cadă în ea. — Comuna politică de aici, har Domnului, până aci n'a ajuns încă în faliment, mă tem însă, că pe lângă conducerea schintii a colegului meu, încurând de bună seamă va deveni în faliment, de ce, Dzeu să o ferească.

Vicecomitele comitatului Békés, în urma cercetării disciplinare condusă de către protoprelo-rele cercual din Gyula, nainte de aceasta cu 3 săptămâni m'a amovat dela oficiu, (așa dară nu sunt deșinut, ci numai amovat), însă apelând la comisia administrativă, am firma speranță — că dacă este dreptate — să fiu repus în oficiu. Așa stă afacerea mea, și nu altcum! Kétegyháza, 19 Mai 1908. *Pavel Szilágyi*, notar comunal.

- **Necrolog.** Capitolul bisericii catedrale greco-catolice din Oradea Mare în numele său și al numărului consăngenilor, cu adâncă întristare anunță adormirea în Domnul a Rever. și Magnificului Domn Artemiu Sarkadi canonic-cautor întâmplată, după primărea repetită a sf. Taine ale muribunzilor, în 2 Iunie 1908, noaptea la orele 10 în anul 76 al etății și 53 al preoției. Vineri, 5 Iunie la orele 7 dimineața se va celebra în biserica catedrală sf. liturgie întru repausul sufletului adormitului, iar rămășițele sale pământești se vor aștrua în aceeași zi la orele 9 a. m. din biserica catedrală în cimiterul comun din Oradea-mare (Ujváros). Oradea mare, 3 Iunie 1908. În veci pomenirea lui.

- **Erată.** În alineatul din urmă a articolului »Desieaptă-te Române« de pe pag. 2 din Nr. 110 a »Tribunei« s'a comis o eroare de tipar, care afiu de lipsă a se rectifica și anume: să-și aducă aminte, că e sus Dumnezeu și-l va bate și pe el, cum a bătut pe iperzelosul inspector, văzând lacrimile și amărăciunea înecată a fiilor acestei comune, cari le vor vărsa de câte ori vor trece etc. etc.

- Prin efectul miraculos al cremei »Aranka de Mintschek«, orice damă se face frumoasă ca în basme. Prețul unui borcan 1 coroaană, borcan mai mare în culoare roză 2 coroane. Săpun »Aranka« 70 fileri, apă de spălat »Aranka« 1 cor., pudră »Aranka« 1 cor., mare 2 cor. Cine dorește să aibă un păr frumos blond să folosească apa de păr »Aranka«. 1 sticlă 1 cor., una mare 2 cor. Cui îi încărunește părul să folosească regeneratorul de păr 1 sticlă 2 cor. Se pot căpăta numai la fabrica catorului: laboratorul chemic Mintschek Géza. Kecskemét.

- **Fața fragedă și mâna albă** este de cea mai mare importanță pentru frumsețea femeilor. Astăzi fiecare damă folosește numai crema Marta și săpun Marta, fiindcă numai aceste s'au adevărit ca adevărat bune în contra piștrului, petelor de ficat, coșuri, miteseri, roșeața mânilor. Dacă feții și mânilor frăgezime și culoare albă ca zăpada prețul unui borcan cremă Marta costă 1 cor. o bucată săpun 70 fil. Se poate comandă la singurul preparator: Tórnay Imre și Wachsman Jenő, droguerie și parfumerie în Szabadka.

D'ale învățătorilor.

Stări triste în Hălmagiu.

Institutele noastre preparandiale să îngrijesc să dele filterilor luminători al poporului hrana spirituală cu scop ca învățătorimea să o transmită ființelor plăpânde ce li-să încredințează, ca să devină membrii foșitorii națiunii și patriei.

Dar spiritul numai în un corp bine îngrijit și hrănit să poate desvolta și poate aduce roade îmbelșugate.

Și fiindcă învățătorul e nu numai al său și al comunei ci și al familiei sale, s'ar sinicide dacă nu și-ar nutri corpul său și-ar păcătuți în contra moralei, dacă nu s'ar îngriji și pentru creșterea familiei sale în conformitate cu spiritul — timpul.

Întăi un resunet înăbușit al întregii învățătorimi din tractul Hălmagiuului care inspectorat este cel mai sărac din diecesa Aradului. Adunată fiind învățătorimea la 4 Aprilie — 1908 în Hălmagiu într-o conferință intimă, cu unanimitate a decis a ruga superioritatea bisericească spre a se îngriji de îmbunătățirea stării materiale a învățătorimii din acest tract, și adevărat înțai să li-se asi-

gureze din partea parohilor salariul la nivelul prescripției de articolul XXVI din 1893; din legea școlară.

Că această pretensiune a învățătorului din acest tract e legală și justă voi dovedi prin următoarele: 1. Organele parohiale pentru îndeplinirea stațiunilor învățărești au publicat concursurile atât mane compuse — numai din 3—4 și ruri încât din acestea nu s'a putut constata adevărata stare a lucrurilor, și numai când învățătorul și-a primit întâierea și a ocupat postul, s'a convins că salariul de 600 cor. a fost numai pe hârtie nu și de fapt — căci în această sumă s'au computat toate cât se poate de scump adecă locuința cu grădina de legumi, lemnele de foc atât pentru învățător cât și pentru școală, scriituristica, conferința, leafa servitorului școlar, venite cântorale sperative — de cari nici că se poate vorbi (cari fac la an 5 coroane — iar în concurs sunt puse cu 50—80 coroane) și alte multe care nici n'aveau de a se computa în salariu și cari toate computate laolaltă dau o sumă considerabilă de 300—400 coroane, rămâne învățătorului ca salariu curat 200—300 cor., sau în cel mai norocos caz 40 cor. coroane! De cuincuenale în aceste părți nici nu poate fi vorba.

Cauza că în acest protopopiat s'a croit o soartă atât de tristă învățătorului confesional de astăzi, este, că din timpuri apuse cu puține excepțiuni în toate comunele în lipsa învățătorilor calificați, postul de învățător era de regulă ocupat de așa numitul cantor al bisericii, care pe lângă moștăria proprie era mulțumit cu acest salariu modest.

Tocmai din considerare la mizeria comunelor din tractul Halmagiu, conducătorii acestor părți au aflat de bine să așeze o școală capitală în centrul protop. Halmagiu, prevăzută cu învățători calificați. — Astăzi însă când cu puține excepțiuni aproape toate stațiunile învățărești din tractul Halmagiu sunt îndeplinite cu învățători calificați, nu pot fi mulțumiți cu salariile antecesorilor lor.

Că cea vânt a luat învățământul în Halmagiu condus de puteri tinere calificate — dovedesc rapoartele dlui protopop-inspector școlar, din ultimii 3 ani, căci pe când înainte abia învățătorii dela școala centrală erau calificați cu calcul distinct. Dar oare un învățător, cât de conștiințos, putea va munci cu același zel — când zilnic e mistuit de lipsele materiale, când își vede familia suferind împreună cu el; — oare nu i se întuneacă mintea și trebuie să-și uite de frumoasa chemare, bine știind, că pe cel 7, 8—9 copii, cu cari i-a dăruit bunul Dumnezeu — între împrejurările grele de azi din neînsemnatul salariu de 200—300 cor. n'are nici cu cel hrăni.

Adunările districtuale învăț. în aceste părți din cauza salariului, numai cu mare greutate se pot ține.

La conferința intimă ținută în 4 Aprilie a. c. fiind însă vorba despre îmbunătățirea salariilor învățărești, o chestie atât de actuală pentru învățătoria din aceste părți, a fost foarte bine cercetată.

Acum după 15 ani dela absolvarea pedagogiei pentru primădată am convenit cu unii dintre cei mai distinși colegi de școală, și mare mi-a fost mirarea când la prima convenire abea i-am recunoscut, în halul ce să află lănjind cu număratoarele lor familii pe lângă un salariu mizerabil de 200—300 coroane.

Ar trebui să scriu o lungă jeremiadă, dacă aș face icona luptelor noastre cu traful.

Unii dintre colegii cari trăiesc în împrejurări cu mult mai favorabile ca cel din tractul Halmagiu încă de pe acum să gândească ce vor face cu prisosul muncii lor? Gândind ca bogatul din sf. Evanghelie „că sparge-voi jinițele mele și mai mari le voi zidi“.

În același timp alții tot așa de bine calificați ca d-lor, luptă cu neagra sărăcie.

Din foaia oficioasă diecesană au aflat cât de mare e diferența între cifrele 300 cor. și 1000 cor. și între 300 cor., și 1500 cor., ce primesc deja cu cuincuenale colegilor din alte părți. Iată cum a glăsuțit întregă conferința intimă din 4/IV a. c. „Având în vedere că poporul român din protopopiatul Halmagiului — din cauza sărăciei, — nici chiar la anul 1910 nu va fi în stare să asigureze din propriile sale puteri întregirea salariilor, în conformitate cu noua lege din 1907, roagă superioritatea școlară să dea voie, ba chiar să provoace organele parohiale, ca fără întârziere se întregască salariile învățărești în sume reale la 600 cor., și apoi pe baza acestor întregiri fără

amânare să ceară întregirea dela stat până la 1000 cor., și cuincuenalele așa că cel mult cu 1/IX a. c. să li-se pună în curgere întregirea dela stat; iar unde întregirea până la 800 cor., este deja votată din anii precedenți dar nu e pusă în curgere numai decât să se ceară, căci orice întârziere de timp ar aduce numai mizerie“.

Pentru a satisface cerințelor din noua lege școlară învățătoria din acest tract își dă toată silința.

Dar încât justa lor cerere nu va fi luată în considerare de superioritatea bisericăască partea cea mai mare din învățătorii mai tineri sunt silii să îmbrățișeze alte cariere mai rentabile.

Julian Barzu.

Despărțământul protopopesc Chișineu al reuniunii învățătorilor români ori. din pp. arădane I—VII își va ține cea proxima adunare Sâmbătă în 7/20 Iunie 1908 în comuna Chișineu la școala învăț. Ioan Cabaș la care sunt poștiți a participa toți membrii și binevoitorii școlăi. Nădăb, 1/14 Maiu 1908. Traian Țabic, secretar. Dimitrie Boariu, președinte.

Concert, petreceri.

— Tinerimea română din Șiria invită la Concertul și reprezentațiunea teatrală împreună cu petrecere de joc în sala „Casel Naționale“ din loc ce se va ținea Luni, a doua zi de Rusail (2/15 Iunie 1908). Inceputul la orele 8 seara. Programa: „Primăvara“ cor cuarțe de C. G. Porumbescu. Vlăduțul mamei, comedie într'un act de I. Lupescu. „Barbu lăutarul“ de V. Alexandrii predat de dl Vasile Hul. Orava de hârciog, comedie într'un act de A. Pop. „Cântecul străinului“ de ** predat de Vasile Hul. „Imnul unirei“ cor cuarțet de C. G. Porumbescu. Urmează dans până în zori de zi.

Ultime informațiuni.

Austriaci contra ungușorilor. Viena, 4 Iunie. în ședința de azi a Reichsrathului continuându se discuția asupra budgetului, deputatul Sonkup a criticat foarte sever sistemul de domnie din Ungaria, unde se aruncă în temniță naționaliștii de seamă și buni patrioți. El a zis că în Ungaria gholitina politică a ajuns să fie basa rezonului de stat. Întreabă: Când se va introduce și în Ungaria sufragul universal, care să satisfacă dreptele pretențiuni ale naționalităților?! Astfel a zis, Ungaria nu se va putea rehabilita în fața lumii culte.

Alegerile din Prusia. Berlin, 4 Iunie. Face mare senzație în orașul întreg că la alegerile pentru dieta Prusiei, socialiștii au cucerit 6 locuri învingând pe liberali. La Altona tot ei vor învinge și la balotajul, din 20, sigur că vor isbati în 4. Astfel în dieta prusiară, singura în care n'au fost socialiști, pe viitor vor fi cel puțin 10.

Din camera.

— Ședința dela 5 Iunie n. —

— Prin telefon. —

Pompoasa sală de ședințe e aproape puștie.

Poporul Szmrecsányi cere să se citească catalogul.

La întâia citire sunt prezenți 54 deputați. Președintele suspendează ședința.

Se face a doua citire. Prezenți 83 deputați. — Camera deci e încă tot incapabilă pentru hotăriri valide.

Președintele e foarte nervos, kossuthiștii sunt foc și pară pe poporali.

La a treia citire în sfârșit sunt prezenți 122 deputați.

Se primesc după a treia citire mai multe proiecte de investiții, referitoare la linia ferată Kassa-Oderberg, și câteva vicinale.

Vorbește Heinrich despre convenții statul Uruguay.

La niște noi proiecte de investiții pătate de guvern vorbesc Zlinszky, Hermann Otto, Hellebronth și fiuima Zanell.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budap

Budapesta, 5 Iunie 1908

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Grâu pe Oct. 1908 (100 klg.)	20:64—22:66
Secară pe Oct.	17:82—17:84
Ovăș pe Oct.	14:74—14:76
Cucuruz pe Iulie 1908	13:24—13:26

INCHEEREA la 4 ORE :

Grâu pe Oct.	20:80—20:82
Secară pe Oct.	17:92—17:94
Ovăș pe Oct.	14:80—14:82
Cucuruz pe Iulie 1908	13:30—13:32

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următoarea

Grâu

De Tisa — — —	22 K.	10—23 K.	7
Din comitatul Albei —	22	» 55—23	» 4
De Pesta — — —	21	» 90—23	» 5
Bănățenesc — — —	21	» 80—23	» 4
De Bacica — — —	22	» 10—23	» 5
Săcară — — —	19	» 90—20	» 2
Orzul de nutreț, cvalit. I.	13	» 50—13	» 8
» de cvalitatea II.	13	» 10—13	» 5
Ovăș de » I.	14	» 80—15	» 1
» » » II.	13	» 90—14	» 7
Cucuruz vechiu — — —			
» nou — — —	13	» 15—13	» 3

Poșta Redacției.

Cares, în Teiuș. Trimiteți rectificarea la z care a atacat pe învăț. Andreica din Iosășel. M înțeleș să publicăm noi, cari nu l-am acuz știm că e victimă a ticăloșilor străini.

Amic. Polana S. Mulțumim pentru informații. Dacă nu se vor îndrepta lucrurile, vom arăta ce se ceartă și poartă vina atâtor lucruri într'o comună atât de fruntașă.

Poșta Administrației.

Ioan Iancl, Runc. Am primit 4 cor. ca nament pe anul 1908.

Ioan Reges, Gatais. Am primit 1 cor. ca nament până la 1 Iulie 1908.

Petru Buda, Măderatroz. Da am primit 2 cor. ca abonament până la 1 Iulie 1908.

T. Cherechian, Galșo. Am primit 2 cor. ca nament până la 30 Octombrie 1908.

Gligor Ciab, Rișculța. Am primit 4 cor. ca nament pe 1908 întreg.

Toma Gherga, Foroiș. Dacă comandezl 5 pentru fiecare număr trebuie să plătești 3 cor. pe an.

Redactor responsabil provizor Sever Boc Editor proprietar George Nichiu.

„Wällischhof“

sanatoriu

aranjat după sistemul dr. Lahman, cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizice și dietitice, jumătate oră depărtare de Viena în regiune romantică și sănătoasă.

Posta și telegraf: Maria Enzensdorf (bei Wien)

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție recțiunea și medicul șef al stabilimentului

Dr. Marius Sturua

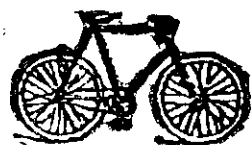
Mașini de cusut, biciclete, motoare, mașini de scris, mașini agricole și gramofone, la

FALK IMRE

se pot procura cu plătire în rate

▶▶ **Mare atelier mechanic de reparaturi.** ▶▶

Montare de sonerii electrice și reparare. Atelier de reparat mașini de scris și decusut, biciclete și motoara. Cu stimă: **A n d r e i F a l k, K o l o z s v á r, și'n str. Deák Ferencz nr. 30.**

Prăvălii de închiriat în Șomcuta Mare.

Institutul de credit și economii «Chiorana» cu sediul în Șomcuta-Mare (comitatul Sătmar) fosta capitală a districtului Chior, în casa proprie de nou edificată are de dat în chirie

Două prăvălii pentru doi comercianți, același edificiu afară de localitățile de prăvălii pentru fiecare comerciant sunt câte două chilii (odăi) de locuință, culină, cămară, magazin și pivniță. Fiind ambele prăvălii în același edificiu unul dintre comercianți poate ținea **mărfuri de băcănie și coloniale** (vegyes kereskedés) iar celalalt **mărfuri de modă (rőfőskereskedés)** atât pentru țărani cât și pentru inteligență. Lipsa acestor două prăvălii în ținutul nostru, locuit în cea mai mare parte de români este de mult simțită; prin urmare doi comercianți harnici și conștiențioși ar putea realiza afaceri foarte bune, la ceace în direcțiunea institutului «Chiorana» le vor da tot concursul.

Reflecții la aceste două prăvălii sunt rugați a se prezenta în persoană cel mult până în 1 lule a. crt. st. n. pentru a vedea localitățile de închiriat, a să informă despre prețurile din ținutul nostru și eventual pentru statorirea condițiilor de contract. Șomcuta-Mare la 28 Maiu 1908.

Direcțiunea.

Anunț.

În comitatul Bihor, în hotarul comunei Kőtegyán și Ant. e de vânzare prin parcelare

în domeniul de 1100 jugere de pământ cu toate edificiile economice și pădure. Pământul după secere se poate lua în posesiune. Cumpărătorii să se adreseze subscrisului.

Oradea-Mare (Nagyvárad).

Dr. George Roxin, avocat.

Se caută

un candidat de avocat

cu praxă bună

cu lângă leafă fixă de 140 coroane lunar, venit laterale din comisiuni.

Ibașfalău (Erzsébetváros) 3/VI 1908.

Dr. Alexandru Morariu, avocat.

Premiat cu primele 16 premii în anii 1902, 1903 și 1904.

Kállai Lajos fabricant de motoare.

BUDAPEST, VI. Gyár utca 28.

Motoarele lui de benzină și treerătoarele cu locomobil de benzină au fost distinse la toate expozițiile cu medalie de aur.

Fiecare în interesul propriu, dacă cere preț-curent și explicații despre aceste treerătoare cu motor de benzină recunoscute în toată țara de cele mai bune, precum și despre alte mașini agricole.

Fabrica de motoare a lui **Kállai Lajos**, în anul acesta a fost din nou decorată cu medalie de aur de stat.

AVIZ.

În orașul Karczag, (comitatul Jász-Nagy-Kún-Szolnok) pe linia principală Szolnok-Nagyvárad, cu începutul anului școlastic curinte s'a deschis gimnaziu superior reformat (în anul școlastic curinte se va ține primul examen de maturitate); acest gimnaziu îl recomand călduros în atențiunea preștimăților părinți români, cari doresc pe anul școlastic viitor a-și duce băieții lor să-și poată însuși perfect limba maghiară.

Acest gimnaziu superior, pentru elevii români e mai favorabil decât alte gimnazii maghiare de pildă din: Debrecen, Kecskemét, Szarvas și altele, — din motivul, că aici avem biserică gr. or. unde elevii în Duminecii și sărbătorile prescrise de ministrul de culte pot asista la serviciul divin și pot a să împărtăși în catechisare regulat, — iar în fine fiindcă în sf. biserică gr. or. de aici serviciile divine să celebrează în limba grecească, — astfel elevii gr. or. ori gr. cath. dela gimnaziul de aici își vor putea însuși întru câțva și limba grecească, — ceea-ce le vor servi sigur de mare ajutor întru știința limbii grecească din gimnaziu.

Deci acei preștim. părinți, cari doresc ași înscrie băieții pe anul școlastic 1908/9 aici, sunt rugați a se adresa la subscrisul carele la dorință se va îngriji de locuință și vipt corăspunzător fie la vreun profesor fie la familii private.

Karczag, 1 Iunie 1908.

Nicolae Popescu, paroh gr. or.

3127/1908

Arverési hirdetmény kivonat.

A bjenői kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhirrő teszi, hogy Goada Pável és társainak **Farkas Dotyicza Kocsuba Gavrilláné** ternovai lakos végrehajtást szenvedő elleni alább irt több rendbeli töke követelés és jár, iránti végrehajtási ügyében az utóajánlasi árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. tvszék és a bjenői kir. jbiróság területén fekvő és a ternovai 322 szlj-kvben A. I. 1 — 7108, 922, 924, 1392, 1523, 2185, 2526, 2835, 2839 és 3274 hsz. ingatlanok-nak Farkas Dotyicza Kocsuba Gavrilláné, illető

3/8 része 682 kor. kikiáltási árban az 1908 junius hó 27 napjának d. e. 10 orakór. Ternova községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltétek mellett fog eladatni.

1. Ha a kikiáltási áron felül ígérlet nem fog tétetni, az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alol is elfog adatni.

2. Arverelni kívánok tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 68 kor. 20 fill. készpénzben, vagy az 1881. nov. 1-én 3333. sz. I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt, ovadékképes érték papirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. 60 t-c. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap, a második ugyan azon naptól számított 30 nap a harmadik ugyan azon naptól számított 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal szabályszerű betéti kérvény kapesán az 1881. dec.-ben, 39425 sz. I. M. rendeletben előirt módon a buttyini kir. adóhivatal mint bírői letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési hirdetmény többi pontjai hivatalos orak alatt ezen kir. jbiróság tkvi hivatalánál, továbbá Ternova, Kurtakér és Világos községek előljáróságánál megtekinthetők.

Borosjenőn, 1908. május hó 9-en.

Székely, kir. jbiró.

Anunț.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public că în comuna Agriș se află de vânzare

calitate mai bună

cu preț moderat, cu vagon sau cu trăsură. Piatra de var se primește îndărăt în prețul varului. Cumpărătorii să se adreseze la

Romul Motorca, preot, Agriș. u. p. Ternova.

Prăvălie nouă!

Prăvălie nouă!

Mare prăvălie de ciasornice și bijuterii în Arad.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public că am deschis în Arad, colț cu strada Forray și Rákoczy (lângă împletitoarea ** de ciorapi Szállassy) corespunzător pretensiilor de azi **

o prăvălie de ciasornice și bijuterii

unde primesc tot felul de reparaturi de ciasornice cu garanție pe 3 ani. Țin în depozit tot felul de ciasornice de buzunar, de perete și pendule precum și obiecte de aur și argint, execuția cea mai fină. Primesc bilete de amanet și rupturi de — — aurar, prețuri mari, sau le schimb. — —

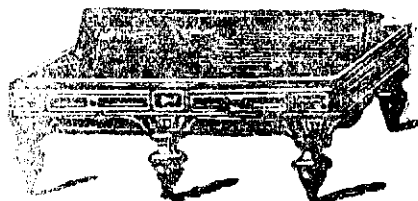
Solicit părtinirea on. public, cu dinstinsă stimă: **HIRSCH JENÖ**, ceas. și aurar.

Joan P. Popidan,

măsar de edificii, mobile și billiarde în Sibiu.

Se recomandă în atențiunea onor. public din loc și din provincie. Face tot felul de edificii și mobile de școală, prăvăli și biurouri, montează cafenele și restaurante.

Mai ales atrag atenția on. proprietari de cafenele și și restaurante asupra atelierului meu de biliarde, unde le săvârșesc pe lângă prețurile cele mai moderate și garanție.

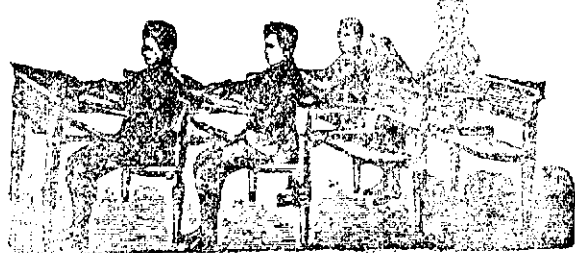
Unde să cumpere omul cele mai bune, mai ieftine și mai fine oroloașe, ivikeri, ochelari, lanțuri de oroloașe din aur, argint și nichel pentru strapate.

Atelier mare de reparat ciasornice în mod favorabil și punctual, lucrările trimise din provincie se săvârșesc punctual și repede.

Francisc Rill
SIBIU, str. Cisnădici Nr. 16.

Bănci de școală

de diferite sisteme, mai ales se recomandă cele solide și ieftine, bănci de școală cu două locuri de șezut

Patent Pfarer I. Konnerth acestea au un pult tare, distanță mină mală, călimar de cerneală portativ, și un sistem simplu de întors banca prin ce e ușor de a se curăți școala și se pot comanda în șapte mrimi. Modele se trimit la dorință. Bănci de probă sunt în atelierul de măsar al lui

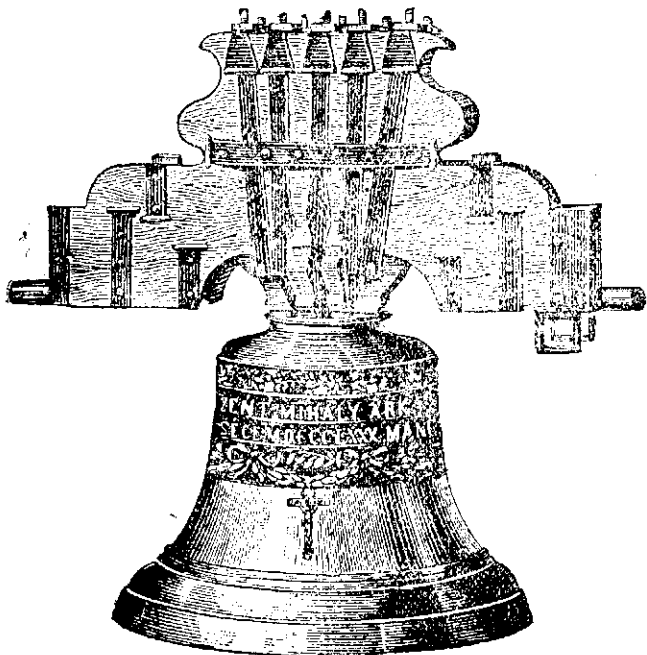
Nagyszeben, Elisabetgasse 53.

Wilhelm Connerth

MICHAIL MANCHEN

vărsătoriu de campane (clopote) de construcția cea mai nouă cu sul sucitor în Sighișoara (Schässburg-Segesvár)

PIAȚA DE SUS NR. 168.

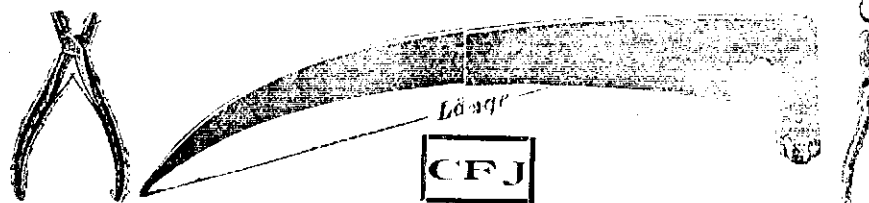

Firma aceasta există dela anul 1822 și să bucură de un renume bun, să recomandă deci tuturor comunelor bisericășii pentru

a lifera și repara clopote

de toată mărimea cu coroane de stejar ori fer legat; face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele să efectueze și în depărtare. Clopote mai mici sunt totdeauna gata. — — — Solvirea prețului să primește și în rate.

CAROL F. JICKELI, Sibiu (LA COASA DE A)

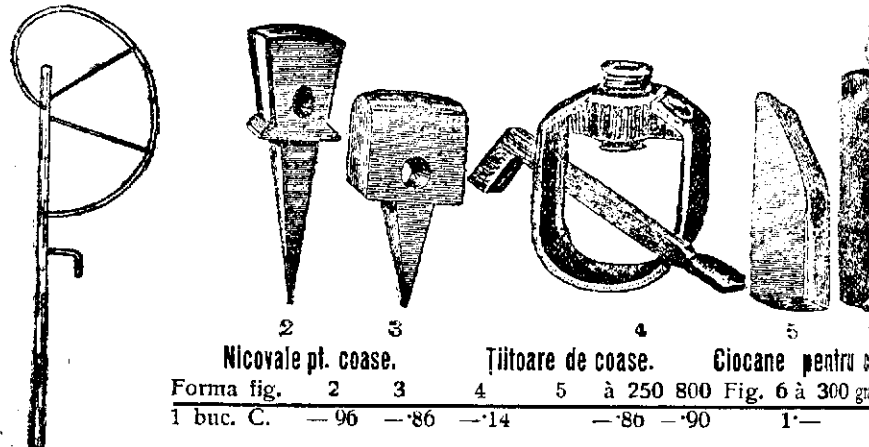

Clește de marcat oile 1 b. C. 412

Coase	Lungimea	70	75	80	85	90 cm
	1 buc. C.	1'60	1'60	1'60	2'—	2'—

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă eu schimb orice coasă provăzută cu scmul CFJ care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta, în decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul celor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți să dă o bucată pe deasupra

Nicovale pt. coase.	Țiltoare de coase.	Ciocane pentru coase.
Forma fig.	2 3 4 5	à 250 800 Fig. 6 à 300 gr
1 buc. C.	—96 —86 —14 —86 —90	1'—

Nicovalele și ciocanele pentru coase se vând fiecare bucată sub garanță. Fiecare bucată, care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale, să schimbă. — La nicovalele și ciocanele de coasă să sim atenți la insigniul meu comercial scutit în lege.

Țiltoare pentru cuți de coase, emailate pe din lăuntru și pe din afară, C. —42 și suflute cu zink, foarte durabile, 1 buc. C. —50. Cuți de coasă dela 11 in sus, în asortiment bogat, 1 buc. C. —40. Cuți de Bergamo albastro-negre, insigniul CFJ 1 buc. C. —80. Coade de coase pentru coase de cereale, 1 buc. C. —96. Greble de fer pentru coasa de cereale, de șirofat pe coadele simple coase de lemn, 1 bucată C. 1'40. Țeve de gâtleej contra umflării vitelor, pentru Cor. 6'80, pentru viței Cor. 6'10.